

kjerkebla'

kjerkebla'

FOR TORVASTAD MENIGHET
NR 4 - 2021 - ÅRGANG 65

*I den kalde vinter -
Jorda blei som jern
Vannet blei som stein, og
Vinden gråt i trær
Og det snødde, snødde meir
Snør uendelig
I den kalde vinter
I ei anna tid*

*Æ som eie lite:
Ka ska æ gje han?
Vess æ va ein gjeter
Sku han fått et lam
Vess æ va ein vis mann
Hadde æ et svar:
Han ska få mitt hjerte
Det er det æ har*

Norsk tekst: Kari Bremnes.

Lyset leder oss til Jesus

Tenner du lys i adventstiden?

I høst ble jeg oppmerksom på artisten Anna-Lisa Kumoji. Hun forteller om krevende år etter en livstruende ulykke og andre vonde hendelser. Budskapet hennes er at selv om livet kan gi tunge og mørke erfaringer, vil det alltid finnes et lys. Og at hvis du ikke finner lyset: Be om hjelp.

Lyset kan bære oss gjennom mørketiden. Trygve Hoff setter ord på noe jeg kjenner meg igjen i: Gud er der og ser oss, selv om det er mørkt.

«Du ser oss i mørketidslandet. Du signe med evige ord husan og fjellet og vannet og folket som leve her nord.»

Lyset er et viktig symbol i flere religioner og livssyn. I den kristne julen er det lyset fra Jesus som skinner for oss – og kan skinne i oss. Av og til kommer troen til oss på uvante veier. En ateist forteller at da han leste i Johannes-evangeliet om Ordet som ble menneske, da «var det som noen skrudde på et lys, så han kunne se ting klart for første gang».

Vi har bak oss en tid vi kommer til å huske. Hva var det vi savnet da samfunnet stengte ned? Selv om jeg fikk forkynne i ulike kanaler, savnet jeg å se lyset i andres øyne. Den levende forsamlingen med smil og tårer kan ikke erstattes av gode sendinger på skjerm. Kan lyset fra skjermene våre av og til være mer i veien enn til hjelp?

I tiden fram mot den store feiringen av Han som er lyset for verden, vil jeg tenne lys og møte andre ansikt til ansikt.

Hvem har du som blir glad for å se deg? Er det noen som trenger at du tenner et lys for dem?

«I'm beginning to see the light» synger navne-søsteren min Anna-Lisa. Må Gud la sitt lys skinne over oss og lede oss til Jesus, helt enkelt.

Og se, stjernen som de hadde sett gå opp, gikk foran dem inntil den ble stående over stedet der barnet var. Da de så stjernen, ble de fylt av jublende glede. De gikk inn i huset og fikk se barnet hos moren, Maria. (Matteus 2,9-11)

Med ønsker om en velsignet adventstid

Anne Lise Ådnøy
biskop

Andakten er skrevet
av Stavanger biskop
Anne Lise Ådnøy.

Tegning laget av Klara L Nag

Forsidebildet viser fjorårets fine julekrybbe utenfor Storesund Bu og behandlingshjem.

Takk til 7. klasse og lærer Janne Linn ved Torvastad skole for fine juletegninger

Servicetorg Karmøy
Telefon: 52 81 00 01

TORVASTAD MENIGHET:

Sokneprest
May Ingunn Vrålstad
may.vralstad@karmoykirken.no
Tlf: 413 91 256

Trosopplærer:
Lisbeth Carina Marvik
lisbeth.c.marvik@karmoykirken.no
Tlf: 452 10 007

Kirkegårdsarbeider:
Tor Helge Tjøstheim
Tlf: 948 62 779
tor.helge.tjostheim@karmoykirken.no

Menighetspedagog og 30% daglig leder
Synnøve Bårdsen Lindanger
Tlf: 938 78 946
synnove.lindanger@karmoykirken.no

Kirketjener: Sonny Torvestad
Tlf: 52 83 95 69, Mobil: 456 08 484
sonny.torvestad@karmoykirken.no

Kantor: Ingrid E B Tobiassen
Tlf: 97141573
ingrid.berg.tobiassen@karmoykirken.no

Leder i menighetsrådet:
Tore Børseth Bjørnsen
Tlf. privat: 91638007

Kontor: Torvastad Kulturhus
Tlf. 52 81 20 30
torvastadkirke.no

Redaktørens hjørne

– Ein farfar i livet skull' alle ha, synger Odd Nordstoga i en av sine fineste sanger.

Jeg vokste opp med fantastiske besteforeldre, Åsa og Torvald på Øvrabø. Jeg husker at jeg misunte mange av søskenbarna mine som bodde like ved og kunne stikke innom til bestemor og bestefar til alle tider. Men til gjengjeld fikk vi som bodde lenger unna lov til å ligge på ferie. Og det var stor stas! Da var det lek og moro med søskenbarn dagen lang, og på menyen stod det komla. Jeg husker ennå hvor stolt jeg var da jeg kom på andre plass i konkurransen om hvem som klarte å spise flest komler, kun slått av Lars, og han var tross alt fire år eldre!

Når jeg nå tenker tilbake minnes jeg også hvor naturlig bønn var i livet til bestemor og bestefar. Vi ba eller sang både før og etter alle måltidene. Om kvelden var det alltid bestemor som fulgte oss til sengs og sang og ba aftenbønn med oss til vi var langt opp i skolealder. Men det som gjorde størst inntrykk og som jeg ser for

meg den dag i dag, er da bestefar foldet de store arbeidshendene sine ved frokostbordet og ba: - Gode Far i himmelen. Me takke deg for ein nye nådedag. Og så ba han for oss alle og om at Gud måtte bevare oss fra alt vondt og velsigne dagen for oss. Det var noe uendelig trygt og godt over dette, samtidig som jeg som liten gutt syntes det var litt merkelig at store, sterke bestefar måtte be om Guds hjelp hver dag.

Jeg håper det fortsatt finnes mange slike besteforeldre på Torvastad i dag! Den verden som dagens barn og unge vokser opp i er langt mer utrygg og utfordrende enn den vi opplevde. Mer enn noen gang har barn og unge behov for trygge og varme besteforeldre som har tid for dem. Men de har sterk konkurranse om besteforeldrenes tid og oppmerksomhet - fra hytter ved fjord og fjell, sydenturer, biler, mobilen, konserter og mye annet. Verden har virkelig forandret seg mye for besteforeldre også.

Det går mot juleferie og høysesong

for familiesamvær. **På vegne av redaksjonen og menighetens ansatte ønsker jeg alle våre lesere en riktig god jul og et godt nytt år!**

John Kristian

TV-AKSJONEN «BARN IKKE BRUD»

Bøssebærere har igjen vært ute på årets viktigste søndagstur, både på Torvastad og i resten av landet. Og med et innsamlingsresultat på over 240 millioner kroner kan Plan forsterke det viktige arbeidet for å bekjempe barneekteskap i flere av verdens fattigste land.

På Torvastad er det stort sett samme trofaste gjengen som går med bøssene hvert år. I år måtte de få forsterkninger fra Karmøy folkehøgskule, allikevel hører vi om en del hus som ikke har fått besøk.

Dette er for dårlig i dugnadsbygda Torvastad!! Neste år stiller vi mann-

sterke, så kan folkehøgskoleelevene sendes til andre steder i kommunen.

Helselagshuset er base, og Evelyn Aase, Ingebjørg Kalvik med flere sørger for kaffe og godsaker til bøssebærerne.

Marie Storesund og Guro Storesund

KJERKEBLA' FOR TORVASTAD:

Redaktør: John Kristian Hausken

Redaksjon: Ingmar Areklett, Bodil Hagen, Bjart Grutle, Martha S Håkonsen og May Ingunn Vrålstad

Foto: Bodil Hagen m.fl.

Tips og stoff sendes til torvastad@menighetsblad.no

Utgivelser 2022: 30/3, 8/6, 7/9 og 30/11

Det er innleveringsfrist 14 dager før utgivelse.

Trykk: HBO. Design: J. Nag

Distribusjon: Bodil Aase 456 33 916.

For digital utgave kontakt menighetskontoret.

Gaver til bladet: 3361 14 00611

GIVERTJENESTE Menigheten

Menighetens givertjeneste går til dekking av den delen av trosopplæringsarbeidet som staten ikke dekker.

Det er derfor viktig for menigheten å ha disse midlene for å ha et best mulig trosopplæringsstilbud til våre barn og unge. Mange støtter arbeidet allerede, men det er alltid plass til flere! Givere kan velge å gi engangsbeløp eller bli fast giver. De som ikke alt er faste givere og som ønsker å bli det, må ta kontakt med kontoret.

Kontonummer: 3361 19 05586

MIN BARNDOMS JUL

for å låne «rumpedra-
get». Da visste naboene
at der var slakting på
gang og spilte med på
spøken. Men de fant det
aldri.

Det var vanlig å lage
sylterull av grisehode.
Sylterull ble brukt til
pålegg. En sjelden gang
ble det også laget pølser.
Man hadde ikke fryser
eller kjøleskap. En måte
å oppbevare maten på
var å salte eller herme-
tisere. Til jul hadde de
svinesteik, og sviske-
grøt var populært til
dessert. På gården holdt
de seg med grønnsaker,
poteter, gulrøtter og kål.

Jakob husker godt
en stor rabarbrabusk
som de hadde i hagen:
Hver vår var det ma-

Tar du turen fra Litlasund over Skar-
vene til Hauskje, går du forbi det vakre
huset til Jakob Hausken (92 år). Huset er
restaurert til sin opprinnelige stil med en
stor hage rundt.

**Når jeg spør om julefeiringen fra han
var barn har forandret seg mye i forhold
til dagens feiring, svarer Jakob at det er
som natt og dag!**

Hver jul ble det slaktet en gris til jule-
mat. Det var Torvald Hagen som slaktet
griser på Torvastad, og når grisen skulle
slaktes ble ungene sendt over til naboen

krell og rabarbrasuppe

Både til jul og til våren var det STOR-
RENGJØRING. Ofte hadde folk en tjenes-
tejente til å hjelpe til på gården, mot at hun
fikk en plass og bo, mat og litt lønn i tillegg.
Rengjøring var damenes jobb, det samme
var baking av 7 kakesorter. Nå får Jakob litt
julekaker fra hvert av ungene sine.

På juletreet hadde de levende lys, og
de pyntet også med korger som de laget
av glanspapir. De hentet kongler og mose i
skogen og laget dekorasjoner med lys.

Julen ble feiret også under krigen. Det
var vanskelig å få tak i ting, men de som

var bønder hadde ekstra med mjøl og
slakt.

En tradisjon som nesten er blitt borte
er å gå julebukk! Fra 3. juledag tok ungene
på seg masker og gikk julebukk. Slik fikk
de seg juleknask. Jakob husker ikke om de
sang.

1. juledag var det kirkegang. De gikk
fram og tilbake. I 1942 da broren ble kon-
firmert ble han kjørt til kirken med hest
og kjerre. Men det var siste gang den ble
brukt. Under krigen var det vanskelig å
få tak i lær og annet utstyr til vogna så de
hadde ingenting å reparere den med.

Gaver var småting som de trengte. Ofte
hjemmelaget. En gave han husker spesielt
godt var da han fikk en lommebok i ekte
skinn.

Hver jul kjøpte de julehefte « Fiskernes
venn» av Arne Dalland.

Julekort sendte man både til naboer
og til slekt i Amerika. Det var en tradisjon
som holdt seg lenge. Men under krigen
stoppet dette opp.

Juletefesten 2. juledag var obligato-
risk. Det var søndagsskolene sin og ble
holdt på bedehusene,

5. juledag hadde ungdomslaget juletre-
fest på Ungdomshuset. I mellom der tok
de gjerne turen til Karmel på Avaldsnes.
Juletefestene var en møteplass før i tiden
hvor man kunne treffe både venner og
kjærester.

I år skal Jakob feire jul hos en av döt-
re sine på Storesund, noe han gleder seg
til. Og snart kommer en datter hjem fra Ås
for å bake julekaker.

Bodil

Jeg vokste opp på Vikingstad og mor og far drev et lite gårdsbruk.

Far var i tillegg fisker og snekker. Vi var fire barn, en bror
14 år eldre enn meg, søstre på 13 og 5 år eldre og så var det
meg, skrapkaka som far sa.

Det var en god plass å vokse opp og når det nærmet seg
jul var vi spente. Var det håp om å få det du ønsket eller gikk
det ikke? Vi fikk fornuftige ting som vi trengte og en gave
som var kjøpt.

Far var flink lage ting så dukkeseng ble snekret i kjelleren.
Mor sydde dyne og pute, husker jeg ble veldig glad. En gang
fikk jeg en gul silkekjole helt fra Amerika. Far hadde slekt der
borte som holdt kontakten til Vikingstad.

Når det gjaldt småkaker pleide mor å lage: smultringer,
pleskener, serinakaker, pepperkaker og risboller. Og Delfia-
kake og kokuskake.

Det ble slaktet en gris så vi hadde mye og god mat. Men
vi hadde ikke middag på kvelden, som jeg husker for far tok
magesekk operasjon da jeg var to år og tålte ikke middag

seint. Det ble jo en vane for oss/meg så det
ble naturlig at vi hadde Torsk kl 12 og ski-
ver med hummer og krabbe til kvelds.

Så koste vi oss med gaver og jeg husker
at vi fikk appelsiner med papir på. Veldig
stas for da hadde vi både frukt og en leke.
Vi rullet sammen papiret litt i alle hjørner
og satt det på appelsinen og så trillet vi
denne til hverandre, det ble som en liten
skilpadde. Og så fikk vi knekke nøtter.

Vi fikk Fjernsyn da jeg var fire år i

*Adina heter egentlig George-
ta Alexandra Sørдал Simion og
er gift med Geir Simion Sør-
dal. Hun kommer fra Romania
og bor nå på Litlasund. Hun
har en master i «Kreative fag
og læreprosesser» og dessuten «
Den estetiske barnehagen» – fra
0-8 år. Hun jobber til daglig i
kulturskolen i Karmøy.*

Adina skriver:

Julefeiring i Romania (ca
1974-75)

Julefeiringen i familien min
har alltid vært den nest størst
feiringen, etter påskefeiring.
Som barn fra 6-7 årsalderen
har jeg vokst opp i trange kår, i
et såkalt kommunistisk system
som Romania var i da. Og verre
ble det frem til revolusjonen i
1989. Religion var en privat sak og etter
hvert ble ikonene på veggene i institusjo-
ner byttet ut med presidentens bilder.

Julefeiringen var preget av mye jobb i
forkant, samarbeid og dialog med hele fa-
milien for å få kabalen til å gå opp. I min
romersk ortodokse tro og tradisjon er jule-
forberedelsene en viktig del av den gode
julefeiringen. Jeg hørte ikke om advents-
kalender før jeg flyttet til Norge i 1997.
Desember måneden ble preget av målbe-
visste handlinger, som å: være snill, hjelpe
andre, snakke sant og pent, være glad for
det du har og glede seg over andres gleder,
be om tilgivelse og gjør opp ugjorte ting
med venner og uvenner og ikke minst be
«Fader vår» og andre bønner hver kveld
før man legger seg. I denne perioden var
også et viktig mål å holde faste: Måltidene
inkluderte kun mat som kom fra jorden.
Det var noen dager med unntak, da vi
fikk lov å spise snop (den 6. desember på
st. Nicholas dag - men kun de barna som
hadde pusset sine sko,), eller fikk vi lov
å spise fisk; eller kjøtt (den 20. desember
når vi slaktet grisen). Den siste uken før
jul, var mest travel. Vi anså oss som rike

1960, og mange julaftener såg vi på Erik
Bye som hadde program som hette VI
GÅR OMBORD. Som regel avsluttet det
med en nisse som da var en sjømann som
fikk komme overraskende hjem.

Julenisse hadde vi, men jeg husker det
var ganske skummelt. Noen ganger var far
da i «fjøsset» eller broren min fikk «besøk»
av en kamerat.

Vi gikk nok ikke i kjerka julaften som
følge av det livet vi levde på gårdsbruk.

de årene vi
hadde en gris
å slakte, og da
var det rituale
med velsignet
vann og rø-
kelse på den
plassen grisen
skulle slaktes,
og dette skul-
le utføres for
solnedgang.
Da inviterte
vi også fati-
ge folk, og
vi delte noe
av det ferske
slaktekjøt-
tet med dem.
Kjøttet måtte
konserveres
på den gamle

måten - vi hadde ikke fryseboks, og alt
kjøttet ble lagret i grise fett eller forberedt
som langtidvarer. Vi barna slapp ikke
unna og vi hjalp til med å hente og bringe
det ene eller det andre som trengtes, og
vi var hele tiden med. Jobben fortsatte
langt utpå natta, neste dag var det jobb
og skole. På den tiden var huset rent og
vi konsentrerte oss kun i å lage mat. Jule-
maten bestod av all slags forretter (ost,
salami, oliven, hjemmelaget leverpostei,
og ribberull, salat á la beuf), en sursuppe
med «borch» og hovedretten var kålrulet-
ter med polenta (som regel laget av spesi-
alkrydret kjøttdeig rullet i sultet kål). Til
dessert hadde vi mange typer kjeks, de
årene det lot seg gjøre, og bløtkake.

Vi har aldri vært opptatt av å pynte før
og til jul, men at det rent og ryddig, var
det viktigste. Det var ingen bestemt farge
til jul, eller påske, men duken på bordet
skulle det være hvit. Vi tok på oss de fi-
neste og beste klærne. Ettermiddagen den
24. desember pleide vi å gå i kirken for å
skrifte. Var vi heldige, hadde vi også fått
nye klær. Vi kom hjem og vi måtte hvile,

Far sa alltid, dyrene skal ha litt ekstra i
kveld, det er jo jul.

I løpet av advent lagde ting av glans-
papir til å pynte med. Ellers hadde vi
julepyntet på loftet og vi fikk være med
å pynte juletreet.

En trygg og god barndom og jul og
mye å være takknemlig for.

Da takker jeg for meg med ønske
om EN GOD JUL og mange gode juler
videre.

Mvh Olaug Vikingstad.

eller være rolige og tenke på ritualer vi
hadde vært gjennom. Deretter pyntet vi
juletreet. Mye av juletrepynten var gam-
mel, som mine besteforeldre, og noen vi
barna hadde laget i forkant. Den natten
kom alltid julenissen. Vi tre barna i huset
stod og passet på juletreet, på omgang. Vi
skulle ta julenissen på fersken. Men vi sov-
net som regel akkurat da julenissen kom.
Da vi våknet, enten det var midt på natten,
eller på morgenen og så julegavene under
treet, så vekket vi hverandre og foreldrene
og pakket opp gavene. Vi hadde kanskje
fått nye klær, som vi tok på oss før vi gikk
i kirken for å få velsignelsen/ nattverden.
Det var kun en pakke til hver. Jeg husker
jeg fikk ski til julegave, da jeg var 6 år gam-
mel. Dette var det beste jeg kunne ha fått,
for da visste vi at vi skulle til fjells.

Julebordet startet alltid 25. desember
kl. 13.00, etter kirketiden. Da satt vi alle
rundt bordet. Det viktigste var at brødet
ble oppskåret etter korsets tegn ble gjort.
Maten smakte ekstra godt etter en fastepe-
riode. Vi hadde ingen hast. Vi satt rundt
bordet til langt på kvelden, og vi sang
gjennom hele repertoaret som både barna
og de voksne delte med hverandre. De som
var trøtte kunne ta en blund på ettermid-
dagen, mens andre kunne spille backgam-
mon eller leke snøballkrig ute, eller inne
med de lekene vi fikk som julegave. Senere
på kvelden ryddet vi bort alt på et rom, for
der hadde vi dansegulvet og vi danset vals
og tango, men også «moderne» danser vi
barna lærte fra andre barn. Vi delte med
hverandre opplevelser og kunnskap, vitser,
fortellinger og dikt, vi hadde konserter for
hverandre og sang. Hele kvelden ble pre-
get av latter og godt samvær. Det hendte
også at vi fikk kjeft noen ganger, men det
gikk alltid fort over. Vi hadde det veldig
kjekt sammen.

Andre juledagen var det lov å være
sammen med andre slektninger og den
tredje juledagen fikk vi lov å være sammen
med venner, ute på byen, der vi spiste suk-
kerspinn, tok karusell eller pariserhjul.

Olaug
Vikingstad

til grunn. Økonomisk var det også eit krevjande prosjekt, men nemnda gjekk friskt i gang med pengeinnsamling. Kostnadane vart stipulerte til 25 000 kroner, noko som tilsvarer over ein million kroner i dag.

Då den første nynorskbibelen var klar, vart han vurdert som «ikkje fullkommen, men godt brukande». Han var særskjærkomen for alle som hadde lengta etter å lese Guds ord på «hjartespråket». Ein fordel med at arbeidet tok lenger tid enn først tenkt, var at dei også fekk med noko av den fullstendige grunnspråklege omsetjinga som pågjekk på same tid.

Dugnadsarbeidet kom i gang i 1916. Studentmaalet sette ned ei nemn, Bibelnemndi, der teologar, filologar og sjølv- lærde nynorskbrukarar fekk fordelt dei mange tekstane mellom seg. I staden for å setje om frå hebraisk, var det nye om- setjingar til andre nordiske språk som låg

Fyrebilsbibelen var klar rundt sankthans, og kom for sal 10. juli 1921, først i 40 000 eksemplar. I 1927 måtte eit nytt opplag prentast, og det samla opplaget er på 100 000 eksemplar. Prisen for ein Fyrebilsbibel var 5 til 18 kroner for

I sommar har 100-åringen blitt feira med ulike arrangement fleire stader i landet. Hovudmarkeringa var i Nidarosdomen helga 24.-25. juli.

Fyribelsbibelen, henta 06.11.2021 frå
<https://snl.no/Fyreblsbibelen>

Halsne Per: Kjært barn – mange namn:
Nynorskbibelen 100 år

Foto: Lea K. Albertsen/Høgskulen i Volda

Martha

Nok en kveld trekker folk fra hele Haugalandet mot skolegården til Torvastad skole - og kultursenter for å delta på løpskarusellen i Bjørgene. I mange år har dette vært en tradisjon for mange. Den første tirsdagen i måneden fra oktober til mars er det god stemning, spenning og løpsglede å oppleve ved startområde og Bjørgene.

Løpskarusellen er et mosjonsløp for alle. Her er det lav terskel for å hive seg med. Det er billig påmeldingavgift for å delta. Alle barna får premie om de deltar i 3 av 6 løp og de voksne må være med på 5 av 6 løp.

Har du lyst til å være med eller bare se på. Husk første tirsdagen i måneden fra okt-mars. Kl. 19.00

Informasjon om løpet og påmelding finner du på Torvastad idrettslag sin hjemmeside.

Veir starten i skolegården samler det seg ivrige løpere sammen med arrangør, foreldre, besteforeldre, ektefeller, venner eller andre som ønsker å heie på deltagerne og få med seg arrangementet.

Løpet starter kl. 19.00 når mørket har lagt seg over Bjørgene og lyset på stolpene viser veien.

av Helge
Pedersen

Jarle og Jakob kom helt fra Skjold for å bli med på løpskarusellen

Utgift - 1917		
23.01	2 kändis, kött o. br. 8.40	16 80
00	Bladt, Helle Skunder	2 00
00	Den ungeste Uur, porto	2 30
00	Kronbrödet till förbundet	10
	Omteckning av bibelen på Långmål	10
	papper o. porto	45
	Kreds 84 förbundet skatt	
	26 medlemmar a 2.30 porto	7. 00
	Långesunds mactlag 26 medlem a 0.20 - -	5 20
		53 75
	Beholdning 31/12 17	610 45
		664 20
Marta Karlund.		

Også i Torvastad ønsket en å støtte oversettelsen av Bibelen til nynorsk. Torvastad ungdomsförening (Nå Torvastad KFUK-KFUM) bevilget kr. 10 i 1917. Kopi fra lagets "Kassabog".

olas bil

www.bildeler.net tlf 52 84 22 55

Hvis du observerer et nissepar på Torvastad i disse forjultider, er det kanskje Tone og Arild Grønnevik. I desember tar de på seg nissedraktene og besøker skoler, barnehager eller de leier seg ut til private.

Også i år blir det minikonsert i Torvastad kirke tidlig om morgenen på Luciadagen, mandag 13. desember kl. 07.00 (!). Vi skal synge sammen og høre innslag ved Adele Sophie J. Vikingstad, fiolin, Aurora Stapnes Bjørnsen, piano, Korus, Karmøy guttekor med flere. Etter konserten blir det mulighet for å stoppe igjen til kaffe og lussekatter. Følg med på facebooksidene til Torvastad menighet og www.torvastadkirke.no for mer informasjon når det nærmer seg. Få med deg en helt spesiell start på dagen denne vintermorgenen!

-Et tilfluktssted for gamle og arbeidsudyktige

Da første verdenskrig var over, hadde Torvastad penger på bok og mange byggeplaner. Ett av disse var å bygge en gamleheim.

Kommunen hadde ansvar for at eldre og fattige som ikke hadde familie, fikk et sted å bo. Det var vanlig at kommunen betalte slik at de fikk bo gratis på en bondegård.

En komite med Fridtjof Øvrebø som formann understreket at en måtte gi «en ensartet, god og forsvarlig forpleining» for de som hadde behov. Det skulle bygges et hus eller som det het: «skaffe et tilfluktssted for gamle og arbeidsudyktige fattige.» Kommunen ønsket å bygge på samme tomt hvor fellesskolen i bygda sto fra 1850 til 1890-årene.

Navn på huset

Hva skulle dette nye bygget hete? Komiteen foreslo «Torvastad sælehus» etter å ha vurdert og forkastet Torvastad fattighus, gamlehjem eller pleiehjem.

Det var tydelig at Fridtjof Øvrebø hadde fått de andre i komiteen med på dette navneforslaget. I avisinnlegg argumenterte Øvrebø grundig, både på historisk og lokalt grunnlag. Han knyttet forslaget til Salhus, hvor det i sin tid hadde stått et Sælehus hvor eldre og syke fikk bo.

Navneforslaget vakte motbør. Med 9 mot 3 stemmer vedtok kommunestyret at bygget skulle hete «Torvastad gamleheim».

Skuffet reagerte Øvrebø i Haugesunds Avis og ga representantene i Torvastad

herredsstyre en leksjon i nasjonal ABC: «Man har ikke bruk for tradition og historiske værdier her i bygden – endda. Men det kommer nok. Om ikke før, så om hundre år, naar vi nulevende er borte og glemte. -- «

I år har det gått nøyaktig 100 år.

Fridtjof Øvrebø ga ikke opp sin kamp for navnet Torvastad Sælehus. Han oppfordret endog til sivil ulydighet! «Jeg vil opfordre bygdens opplyste, frisinnede ungdom til i sin tale å nytte navnet Sælehuset om vårt nye tilfluktssted for fattige. ... Det toner mildhet og fromhet i dette ordet. Det er som en fjern hymne fra henfarende slegters stunder.»

En Torvastadbonde mente at navnet Sælehus var brukt på midlertidige overnattingssteder. Han hadde lest at til et sælehus kom ei trollkjerring en natt og drepte 11 handelsreisende fra Trondheim. Hun «stekte, åt dem og brente restene.» Torvastadbonden advarte: «Tenk om fattighuset i Torvastad skulde få et navn som stempler det som et hjem for alslags styggedom og pak.»

Øvrebø ga et grundig svar – langt og ironisk, men med en mild avslutning: «Vi skal gjøre både navnet og huset så pent, at selv handelsreisende skal måtte ta til takke. Og ingen troldkjerring skal spise dem. Bare en pen bestyrerinde skal råde i huset.» Men navnet Sælehus var en tapt sak.

Dugnad for huset

Kommunen ønsket et moderne bygg. I stedet for vedovner på rommene, fikk huset installert sentralvarme. Elektrisitet

Bygget ble bygd i 1921 og ferdigstilt med et festlig arrangement mars året etter.

hadde ikke Karmøy fått ennå, så det ble fyrst med kull. I kjelleren ble det bygd to bad. Det ene var tenkt som folkebad for bygdefolk.

For å minske utgiftene ved byggingen, tok kommunestyret i bruk en vanlig måte på denne tida: obligatorisk dugnad. «Det besluttedes at anmode opsitterne i Haaland og Hauge kredser om at avgi en dags arbeide til losning, kjøring av materialer til det nye gamlehjemmet.»

Antall personer som kommunen skaffet forpleining for, hadde sunket fra ca. 16 årlig til 10-12 årene før bygging. Kommunen ville unngå å utvide etter noen år, så det ble bygd for 25 pensjonærer. Andre grupper som hadde midlertidig behov, kunne også få plass.

Et signalbygg

Huset skulle bli et signalbygg i bygda sammen med kirken og skolene. Inspirasjonen til romløsning kom etter befarung i Stavanger. Kommunen knyttet til seg den 30 år gamle stavangerarkitekten Gustav Helland som nettopp hadde tegnet Frue gamlehjem i heimbyen. Senere tegnet han flere store bygg, både rådhus, sykehus og kirker.

I mars 1922 ble Gamleheimen innviet med en stilfull fest. Foruten de kommunale autoriteter, var der en rekke indbudte og en stor del av bygdens befolkning, meldte Haugesunds Avis. Mellom 500 og 600 deltok på festen, kunne Haugesunds Dagblad fortelle. Organist Lie spilte og et mannskor sang. To sanger som var forfattet for anledningen, ble også sunget, og festen varte

lenge utover kvelden, meldte avisa.

Husstyrets formann, Mathias Vikingstad, understreket at de ville gjøre sitt beste for å skape en virkelig heim for de gamle. I styret var også Bendik Hausken, sokneprest Hanssen og Maria Haaland.

Seinere ble bygget omtalt som Torvastad aldersheim.

Skal tro om noen har de to sangene som var laget til innvielsen?

Torvastad aldersheim -> Torvastad barnehage

Navnet ble seinere endret til Torvastad aldersheim. Det ble lagt vekt på at de eldre ikke skulle være satt til side i samfunnet.

Ved spesielle anledninger og alltid ved jul ble det fest og besøk. Julaften 1971 kom ordfører Kåre Stange med blomster og gode ønsker. Arne Christiansen sang og Olav Areklett hadde andakt. Julegaver og song om treet hadde en stor og kjær plass som alltid før, står det i et referat.

17. august 1983 ble Storesund Bu- og behandlingshjem høytidelig tatt i bruk. Da hadde pensjonærene allerede flyttet inn et par måneder før.

Seinere ble gamlehjemmet som mange

fortsatt kalte det, i mange år brukt til barnehage, drevet av Torvastad husmorlag. Nå eies bygget av private, som rustet opp det 100 år gamle bygget.

Bygget fikk ikke navnet Torvastad sælehus.

Ingmar

Verdens første kortur for Karmøy guttekor

Lørdag 30. oktober fraktet to av Nordbussens minibusser det meste av Karmøy guttekor ut på korets første lengre utflukt. I vår hadde vi nemlig fått invitasjon fra Stavanger domkirke til å delta på en av deres månedlige barnegudstjenester som finner sted i St. Petri kirke lørdager kl 11.00. Dette er gudstjenester der barnekorene deltar ved å gå i både prosesjon og resesjon (= utgangsprosesjon), synger messeleddene Kyrie, Gloria og er forsangere på salmene, samt at synger sine egne korsanger.

Opprinnelig ville hele koret bli med til Stavanger, men to måtte dessverre melde avbud i siste liten. Derfor var vi 11 gutter og foreldre og noen besteforeldre som fylte opp de to minibussene fra Karmøy. Å kjøre minibuss er i seg selv en stor opplevelse når man er 6-7 år, men når man i tillegg er to minibusser som kjører etter hverandre, så blir bilturen i seg selv en fest! I Stavanger kom vi frem til øvelse og gudstjeneste sammen med Korskolen i Stavanger domkirke og St. Petri menighet.

Etter dette, måtte vi finne på noe annet! Vi fant lekeplassen ved siden av Aftenblad-bygget i utmerket stand, og så hadde Sjur Stava bestilt pizza fra Mr Fel-

lini til oss. Han trodde han hadde tatt godt i med ni pizzaer, men det var kun en halv glutenfri pizza igjen til slutt. Bra beregnet, Sjur! Litt lenger borte på kaien ligger Oljemuseet, og her var det fritt frem for både utelek på lekeplassen ved museet, og besøk på inne på museet med sterkt nedsatte gruppepriser som de ansatte hadde ordnet for oss. Noen av oss nådde også innom Godtebyen før vi kjørte hjem, og sjåførene fikk hver sin Ferrero Rocher-eske. Det var i det hele tatt mye god mat på denne turen med både kaker og hjemme-lagde pizzas-nurrer, og både voksne og barn fikk god tid til å snakke sammen og bli enda bedre kjent. Etter åtte timer på tur var det herlig å komme hjem!

Ingrid

Torvastad Idrettslag

Få barna vekk fra PCen og opp av sofaen

Torvastad idrettslag har plass til alle!

Vi kan tilby BMX-bane, tennisbane, sandvolleyball, små og store fotballbaner, ballbinger, lekeplass, friidrettsbane, innebandy, orientering og volleyball.

Vi har lag i alle aldersgrupper og vil gjerne stå til tjeneste for deg og dine barn.

Vi har engasjerte ledere og foreldre som mer enn gjerne inkluderer og tar i mot flere barn og unge.

Vi oppfordrer dere foreldre til å gi et ekstra «puff», send barna til det flotte

idrettssenteret vårt og la de få oppleve samhold, sosialt og sportslig fellesskap med jevnaldrende.

I følge Helsedirektoratet bør alle barn være i fysisk aktivitet hver dag, dette for å stimulere det fysiske, men det vil også fremme skoleprestationene.

Ta kontakt med Ingolf (Ingolf@torvastad.no) eller Sigve (Sigve@torvastad.no)

Se www.torvastad.no

Tegnet av
Pelle Økland

ursulasphotoart.com

Avaldsnes bilverksted

Torvastad Kfuk- kfum fikk for en tid tilbake en hyggelig telefon fra Gunnhild Grønningen fra Torvastad kvinne- og familiforbund: Hun kunne fortelle at foreningen ville gi en **pengegave til Torvastad Kfuk kfum** og at disse skulle brukes til beste for barn og unge i bygda! Hovedstyret i Torvastad KM er svært glade og takknemlige for denne store gaven og vil forvalte den på beste måte. **Tusen takk!**

Ikke alle barn gleder seg til jul

Gi støtte, trygghet og håp til familier som har det tøft.

Send SMS BK JUL til 2210 (200 kr) eller VIPPS valgfritt beløp til 13130

Kan du hjelpe et barn eller en ungdom som har det vanskelig? Nå er det behov for flere fosterhjem i ditt nærområde.

Den norske kirke samarbeider med Fosterhjemstjenesten i Stavanger og Haugesund om å finne fosterhjem.

Mer informasjon om fosterhjem på fosterhjem.no

Bli bedre kjent med: May Ingunn Vrålstad

Bor på: Gard, Haugesund

Kommer fra: Stavanger (ja, selve byen)

Alder: 39

Familie: Gift med Dag Olav, mamma til Olav Dag (5) og Ariadne Marie (3)

Utdannelse: Grunnfag i nordisk, bachelor i kristendom, teologisk embetseksamen

Tidligere jobber: sokneprest i Fåberg menighet, Lillehammer (2009-2019). Husmor på Tonga (2014-2015).

Begynte som sokneprest på Torvastad: 2019

Fortell litt om jobben som sokneprest. Den er svært variert. En dag sitter jeg foran pcen og planlegger vårens gudstjenester og skriver artikler til Kjerkebla. Neste dag besøker jeg dåpsfamilier, holder gudstjeneste på sykehjemmet og er på menighetsrådsmøte. En annen dag er jeg i møte med de andre prestene og kanskje får jeg (en sjelden gang) utrykning med dødsbudskap. Alt kan skje, og man vet aldri helt hvordan arbeidsdagen eller uka vil bli. Overganger mellom glede og sorg, krise og trygghet kan være brå. Det er det som gjør arbeidet interessant, og møtet med mennesker i ulike situasjoner er givende.

Hva er det beste med jobben? Det beste er å leve i illusjonen om at jeg får styre og legge opp arbeidsdagen sin selv. Hvis jeg ikke har noen avtaler kan jeg starte og slutte dagen når det passer meg og min familie. De fleste dager har jeg avtaler og forpliktelser, og det skjer ofte at dagene blir lengre og mer mett enn jeg først tenkte (derfor illusjonen).

Hva er det vanskeligste? Å møte mennesker i krise og dyp sorg er vanskelig, og særlig å være den som skal overbringe et dødsbudskap. Samtidig er jeg glad for at jeg får gjøre nettopp dette, da jeg tror prester og kirka har noe å bidra med og har lang erfaring og unik kompetanse med både sorg, dødsfall og begravelser. Når jeg står uanmeldt på døra i presteskjorte skjønner de aller fleste helt instinktivt at jeg kommer i et spesielt ærend. Før jeg har sagt et ord vet de at tunge nyheter kommer. På sett og vis tenker jeg at Den hellige ånd kommer meg i forkjøpet, ordene mine bare bekrefter det de vet kommer. Og slik blir kanskje sjokket ørlite mindre i det jeg ytrer budskapet; man har rukket å forberede seg på det verste i brøkdelen av et sekund.

Og det kjekkeste? Det er å få planlegge en gudstjeneste og særlig arbeide med bibeltekstene. Forkynnelsen er kanskje det mest spennende med jobben, jeg liker å dykke ned i kommentarer og finne ut av alt det rare som dukker opp i bibelen. Det er klart at denne type arbeid krever tid og konsentrasjon, og tiden kan være knapp. Da er det godt at jeg alltid kan be og stole på at Den hellige ånd vil veilede og hjelpe, selv når jeg synes mine egne forberedelser er slette og resultatet vaklende. Uten Gud er forkynnelsen ingenting.

Hvordan trives du i jobben på Torvastad? Her er fantastiske kolleger, et menighetsråd som står på og engasjerte frivillige. Det skaper gode rammer for å trives. Nå når jeg litt etter litt (etter en lang koronapause) får treffe enda flere folk ser jeg at jeg gleder meg mer og mer over arbeidet.

Har du noen «gyldne øyeblikk» du vil dele med oss? De gangene jeg har fått ha «hemmelig» vielse i en gudstjeneste med dåp er spesielt minneverdige. Det hender en gang i skuddåret at dåpsforeldre vil gifte seg samtidig som de har dåp og lage en overraskelse. Jeg glemmer ikke skriket fra brudens intetanende mor da postludiet (utgangsmusikken) gikk over i den velkjente Wagners brudemarsj og datteren kom inn i brudekjole.

Og kanskje noen skikkelige tabber du har gjort??? Det var den gangen jeg skulle ta hurtigbåt ut til en begravelse på en øy på Nordvestlandet og midt på fjorden i en smekkefull båt innså at organisten var blitt gjenglemte...

Noen ønsker/drømmer for Torvastad menighet? At mange skal bli kjent med Jesus og finne sitt hjem i gudstjenesten og lokalmenigheten. Helt konkret ønsker jeg et yrende ungdomsarbeid, at Ungdomshuset og kirka skal bli fylt av barn og unge. Vi kan tilby trygge steder for de unge og kjekke aktiviteter, en plass å finne både venner og voksne som vil lytte og veilede.

Har du en hjertesak/noe du brenner for? Gudstjenesten som menighetens hjerteslag. Alt vi driver med og alle aktivitetene vi har skal lede frem til gudstjenesten som det sentrale samlingspunkt, det stedet der gamle og unge møtes, der jord og himmel, mennesker og Gud samles.

Vi kan ikke bli enige om alt, verken

musikksmak eller liturgi. Men poenget er heller ikke hva vi liker, men å komme sammen og være med Gud og vår kirkelige familie.

FAVORITT

Musikk: Ganske altetende, men klassisk musikk troner nok høyest.

Bok: (Bortsett fra den opplagte som begynner på B) Hobbiten

Skriftsted: Matt 6,33 Søk da først Guds rike og hans rettferdighet, så skal dere få alt dette i tillegg!

Mat: Jeg liker nesten all mat og varierer ganske mye, alt fra vårruller til butter chicken, fra fersk kjøtt og suppe til pizza

Feriested: Tonga

Salme: Folkefrelsar til oss kom

Hobby: Strikking og søm

Uttrykk: Nå venter vi og så ser vi.

JULEHØGTIDA – GLEDE OG UTFORDRING

Julehøgtida er for dei fleste ei tid med fellesskap, glede og forventning. Det er samvær med familie og slekt, det er god mat og gåver. For mange er det og å markera barnet som vart fødd i Betlehem for 2000 år sidan gjennom gudstenester, julesongar og andre juletradisjonar.

Likevel, vil det også i våre bygder vera folk som av ulike årsaker gruar seg meir enn dei gler seg. Ein som gjennom sitt yrkesliv har fått innsyn i livet til mange av dei som kan kjenna seg utafor «det gode selskap» i julehøgtida er Edgar Andersen. Edgar flytta til Torvastad på slutten av 80-talet saman med familien. Etter å ha tatt sjukepleiarutdanning i vaksen alder, jobba han som diakon i Frelsesarmeen i Haugesund i mange år. Dei siste åra har han hatt sitt arbeid i rus- og psykiatriomsorga i Karmøy kommune.

Kva kan kjenneteikna dei som opplever å stå utanfor «julegleda»?

Edgar peikar på at dette, ut frå hans erfaring, dreier seg om ulike grupper. Nokre kan ha hatt sin oppvekst i ein familie prega av mykje rus som t.d. alkohol – ikkje minst i jula. Ein del av desse kan slita med lågt sjølvbilete og oppleva at dei ikkje meistarar det som krevst for å skapa ei vellukka julefeiring for seg og sine. Dette kan fort gje nye tapsopplevingar – og føra til avvising og kanskje aggresjon. Då kan det vera enklare å velja heile julefeiringa bort.

- Ikkje alle familiar er sunne oppvekstmiljø, seier Edgar.

Dårleg økonomi nemner Edgar som ein annan grunn til at folk kan oppleva jula som vanskeleg. Det kan vera foreldre som ynskjer å gi barna ei jul på linje med det klassekameratar opplever, men som ikkje har råd. Det kan og vera eldre som t.d. er blitt aleine etter at ektefellen er død. Spesielt mange kvinner i den generasjonen som no er pensjonistar kan mangla lang opptening av pensjonsrettar og vil dermed oppleva å sitja att med store faste utgifter som skal betalast på minstepensjon.

- Ein del av dei eldre er opptatt av å klara seg sjølv, og lever kanskje på knekkebrød den siste veka før neste trygdeutbetaling, fortel Edgar.

Generelt påpeikar han at alle som lever av trygdeytningar er særleg sårbare for prisauke, enten dette gjeld på matvarer eller straum. Ettersom det ofte er billegare husvære på bygda enn i byen, kan ein del av dei som strevar med økonomien trekja mot mindre sentrale områder. Slik er ikkje familiar med dårleg økonomi berre

eit byfenomen.

- Forskjellen mellom fattig og rik blir berre større, legg Edgar til.

For dei som har mista ein av sine nærmaste kan jula vera ei tung tid – ikkje minst fyrste jula. Her påpeikar Edgar verdien av å ha eit godt nettverk av familie, venner og naboar. Det er viktig at dei rundt vågar å ta kontakt og gje merksemd.

Kva blir gjort?

I følgje Edgar er det råd å søkja ekstra støtte til jul for dei som er avhengig av sosialstønad. Kommunen stiller og med transport, etter eige vedtak, for ein del einskildpersonar slik at dei kan nyttiggjera seg utdelingar frå Frelsesarmeen.

Frelsesarmeen, der Edgar sjølv har jobba, deler ut matkassar til mange einskildpersonar og til mange familiar til jul. Ein del av desse er «faste», og får hjelp frå armeen gjennom heile året, men nokre tar kontakt sjølv eller andre tipsar om dei spesielt i høve til jula. Også kommunen kan formidla slik kontakt for einskildte. På Haugalandet meiner Edgar det kan vera snakk om eit par hundre matkassar som blir levert ut frå Frelsesarmeen – i Haugesund, i Kopervik og i Skudenes. Men – det kan også vera krevjande å ta imot hjelp. Det var alltid nokre som ikkje henta matkassen sin – samstundes som det alltid dukka opp nokre i siste liten.

Edgar nemner at det er mange andre organisasjonar som også gjer godt arbeid i høve til jula. Spesielt løftar ham fram Kirkens Bymisjon.

- Dei ser folk – også når dei ikkje vil bli sett, seier han

Også Røde Kors, Norsk Folkehjelp og enkelte menigheter viser stort engasjement, t.d. med å arrangera julemiddag.

- Men det krev jo at det finst folk som vil bruka julekvelden på andre, legg Edgar til.

Han har erfaring med at privat næringsliv og handelsstanden er flinke til å støtta slike tiltak. I tillegg til verdien det har for deltakarane å bli delaktig i eit slikt arrangement der og då, kan det også ha ein positiv psykologisk verknad for deltakarane i etterkant. Ein har opplevd å bli sett og vore delaktig.

Kva kan eg og du bidra med?

- Vi må sjå folk rundt oss, svarar Edgar.

Både for kommunen, organisasjonar og for oss som medborgarar er det ei utfordring i tide å fanga opp dei som strevar på ulike måtar. Ikkje minst er Edgar her opptatt av eldre og folk som opplever einsemd. Einsemd finst i alle aldrar, meiner Edgar. Sjølv om eldre kan ha slekt og kjeningar rundt seg, er det ikkje sikkert at dei ser så mange i løpet av ei veke.

- Jul kan vera ein inngang til kontakt – som kan vara heile året. Hjelp i kvardagen er kanskje det viktigaste ein kan bidra med som nabo, slekt eller ven, avsluttar Edgar med.

På mange måtar må vår julefeiring seiest å finna stad i eit spenningsfelt. Vi feirar barnet i Betlehem, som sjølv var «ein outsider» som det ikkje var plass til i herberget, men å sikra dei som kjenner seg på utsida i våre bygder ein plass i fellesskapet – i familie, nabolag eller menighet kan vera ei stor utfordring. Som medmenneske kan me enkelt støtta opp om dei organisasjonane som gjer ein ekstra innsats, men Edgar er nok inne på det aller viktigaste – kor avgjerande det kan vera at ein ser dei ein har rundt seg.

Bjart

Velsigna du dag over fjordan

Velsigna du lys over land.

Velsigna de evige ordan, om håp og ei utstrakt hand

(Trygve Hoff, 1985, NoS nr. 24)

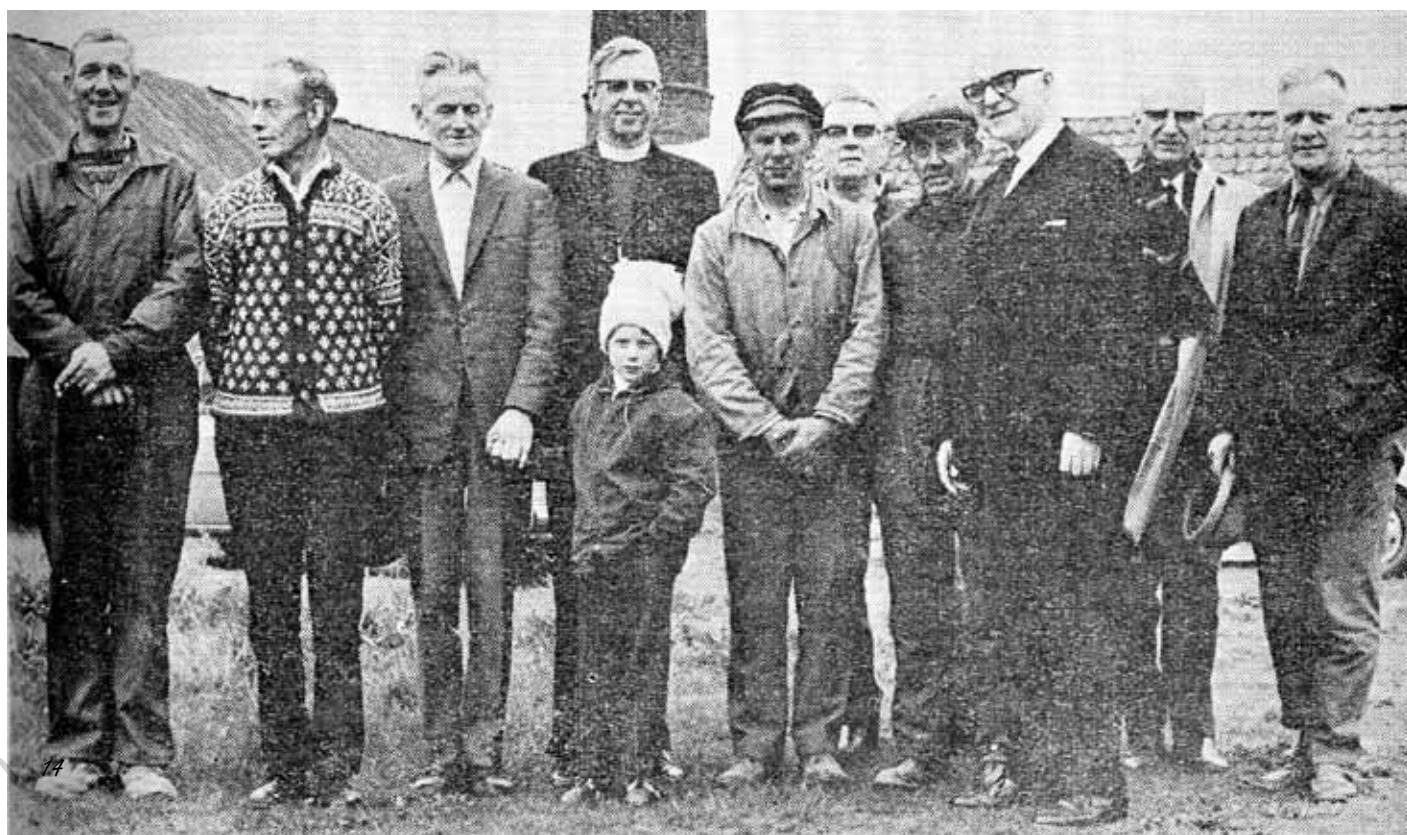

Bispevisitas

I løpet av seks dager fikk biskop Olav Hagesæther godt kjennskap til virksomheten i Torvastad prestegjeld som omfattet det som nå er Torvastad menighet, Norheim menighet og Utsira menighet. Biskopen deltok på fire gudstjenester, tre bedriftsandrakter, tre visitasfester, skolebesøk, møte med lærere, møte på Aldersheimen, møte på Feøy, festmøter på Utsira og Ungdomshuset og møte med offentlige myndigheter. Biskopen hadde over 20 talar og foredrag, oppsummerte Birger Kjetland. Det var travelt, men biskopen minte om at han hadde sekundviser på klokka.

Sammen med biskopen deltok sokneprest Areklett og prost Steensnæs. Sistnevnte ættet fra Torvastad. Slekt i bygda hadde også biskop Hagesæther. Noen av de møtte han på Bø teglverk.

Biskop Olav Hagesæther møtte slekt etter bedriftsbesøk på Bø teglverk. Nærmest til venstre er Erling og Håkon, foran biskopen barnebarnet Håkon, til høyre Harald, alle med etternavnet Hagesæther. De tre ytterst til høyre er sokneprest Olav Areklett, prost Hans Stensnæs og disponent på Bø teglverk Leif Kaalaas.

Nytt ungdomskor -> Good News

Et ungdomskor startet opp «under radaren» for de fleste bygdefolk høsten 1970. I januarnummeret av Kyrkebladet antydes det at noe er på gang. Vi leser at 2 proviantkasser var blitt loddet ut av «Ten Sings».

I februarnummeret omtales et «Nytt ungdomskor» i Torvastad da over 100 foreldre møtte på Ungdomshuset. «Medlemmene i det nystarta ungdomskoret hadde laga til eit festsamvær for foreldrene. Leif Karsten Hausken ynskte velkommen og orienterte om koret. Det har 65 medl. og eit orkester på 6.»

I mars får leserne vite at «Torvastad Ten Sing har hatt vitjing av bergenseren Kjell Grønner. Det var han som først gjekk i gang med dette arbeidet.»

Torvastad Ten Sing deltar på flere arrangement om våren: bispevisitas og konfirmantfest.

Så leser vi ikke mer om koret før i desember. I et referat fra den årlige Forbunds festen skjønner vi at koret har bestemt navnet sitt: «Good News» er namnet på eit stort ungdomskor som under leiing av Håkon Areklett song gripande og sterkt med musikkfylgje av fleire instrument. Dei unge levde med i songen og nokre av dei bar fram gilde vitnemål om frelsen i Jesus Kristus.

Melding frå skulane

De siste årene var det bygd mange nye hus på Norheim og Storasund. Norheim minner meir og meir om en drabantby, skrev Birger Kjetland. For første gang ble det ansatt vaktmester som fikk ansvar for flere skoler. Torvastad kommune hadde fire barneskoler, og flere fikk problemer med plass til alle elevene.

Norheim var den største barneskolen i Karmøy med 316 elever, 13 klasser og 12 lærere. Her var Godtfred Kristensen rektor.

Håland skole hadde 168 elever, 9 klasser og 7 lærere. Rektor var Bjarne Espe-set. Om høsten begynte to førsteklasse, og året etter måtte en leie Idrettslaget sitt klubbhus til klasserom.

Hauge skole med rektor Ingolf Hellebust hadde 154 elever, 7 klasser og 6 lærere. 6.klassen på 28 elever dro til Bø. Det gjorde romsituasjonen noe lettere.

Feøy skole hadde 7 elever skoleåret 1970-71. 3 av disse begynte på Bø ungdomsskole høsten 1971. Her var Skorpeveit eneste lærer.

Bø ungdomsskole dekket både Avaldsnes og Torvastad kommuner. Den hadde 550 elever fordelt på 21 klasser. 42 lærere var ansatt.

Torvastad Helselag har mange oppgaver

Torvastad helselag løyer mange oppgaver, meldte Kyrkebladet etter lagets årsmøte. Forutan sjukepleie, driv det spebarnskontroll, fotpleie, gravferdsbyrå o.a.

Bodil Askeland var nyansatt sjukepleier. Om virksomheten i 1970 ble nevnt: 762 sjukestell, 145 sjukevitjing, 125 sprøyer, 19 gravferder, 6 kistelegg med svøping, 4 nattevakter, 20 gonger spebarnskontroll. 65 husstander hadde fått hjelp av heimsjukepleien.

Det nye styret besto av Magnhild Espeset, formann, Dortha Hausken, nestformann, Inger Velde, sekretær, Astrid W Storesund, Laurits Steinstrøm og Olav Areklett. Tordis Widvey var kasserer

Gutteleirene på Vigdarheim var populære.

Vigdarheim-leiren

Forsidebildet i august var fra sommerleiren som guttelaget på Håland hadde. Dette var en tradisjonell leir på Vigdarheim i Sveio med Gustav Håland som leder. 29 gutter var med denne sommeren, og Knut Christiansen, Sven Johan Skjølingstad og Knut Bendik Storesund var hjelpere. Kona til Gustav, Astrid, var kokke.

Guttene hadde fine dager med sporlek, bading, fotball m.m., fortalte Gustav Håstø. Kring leirbålet underholdt guttane med musikk, song og opptreinn. Kvar dag var det bibeltide, og denne sommaren hadde me eit sterkt innslag frå misjonsmarka ved misjonær Marie Louise Clausen. På leiren får me veldig god kontakt med kvarandre og kjenner oss nærare som ein familie, sa Håstø.

Norsk misjon var tydelig mot Apartheid.

Marie Louise Clausen vokste opp på Hauge i Torvastad og reiste ut som misjonær til Sør-Afrika i 1986. I et brev til bladets januarnummer, skrev hun om vanskene som NMS-misjonærene og den lokale kirke hadde i Zululand – Sør Afrika. Hun levde midt i problemene.

«Misjonens og kirkens kår påvirkes stadig av apartheidpolitikken. Kirkeledere, både sorte og hvite, føler ofte at de blir vaktet på av Nasjonalistregjeringens kritiske kontroll i alt de foretar seg.

Tusener av mennesker tvangsflyttes fordi området de bor i, bare skal være for hvite. Dermed bryter hele menigheter sammen da medlemmene blir spedd i flere distrikter.

Vet dere at en hvit og en Afrikaner ikke får spise på samme restaurant, sitte på samme buss eller tog, sove under samme tak? Ofte ser en benker hvor det er skrevet «Only for Whites». Ingen hvit kan være underordnet en Afrikaner. For eksempel har alle hvite sykepleiere overordnede stillinger på sykehusene selv om de har lavere utdannelse enn sin afrikanske kollega. ... Den hvite mann har autoritet ikke i kraft av sin dyktighet, men av sitt hvite skinn.»

Marie Louise Clausen ble innvidd til misjonær i Torvastad kirke i januar 1985.

Fakta:

Misjonærene til Det norske misjonsselskap i Sør-Afrika reagerte på ulike måter mot apartheidpolitikken og vedtok i 1960 på sin årskonferanse: «Apartheididealet er ikke-kristelig og ... har sine røtter i de hvites fordommer, egoisme og frykt ... vi erklærer den uforsvarlig og urettferdig, og imot Guds åpenbare vilje.»

Men det gikk mange år før det ble likestilling i landet. I 1994 ble Nelson Mandela valgt til president.

SMÅNYTT

- Valg i Torvastad menighetsråd: formann Tjerand Milje, nestformann Gustav Håstø og sekretær Gunnar Alvsvåg.

- 2. søndag i januar laga Torvastad Helselag fest for dei gamle på aldersheimen. Det var sang og tale. Magnhild Espeset fortalde frå turen til Amerika. Sjølsagt var det gang rundt treet, matøkt var det og. Kvinnene i Helselaget hadde med seg rikelig og god mat. Ein kunne godt merka på radlen at ei gamle sette pris på dette, noko styrarinna gav uttrykk for då ho takka.

- Ingeborg Elisabeth Vedø er reist til London. Ho arbeider der i Norges KFUK.

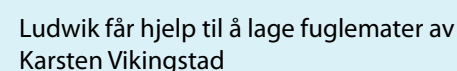
- 2. mai ble 30 gutter og 23 jenter konfirmert.

- Karmøy kommunale ungdoms- og idrettsutvalg hadde årskonferanse i mai. Torvastad kr. ungdomslag (Nå Torvastad KFUK-KFUM) fikk flott pokal og ros for beste lagsarbeid i kommunen.

- De alderstrygda ble innbudt til hyggesamvær i Torvastad prestegård søndag 15. august. Etter gudstjeneste om ettermiddagen, samla en seg til Kyrkjekaffi i prestegarden. Ragna Daland med god hjelp av styret i helselaget ordna med matservering. Det var flere innslag, blant annet sang Arne Christiansen, Bjarne Blom Kalstø spilte på sag og Birger Kjetland fortalte om «gammelt og nytt» i Torvastad.

[illegible]

Utgivelsen av boka er gjort mulig gjennom prosjektmidler fra Landslaget for lokalhistorie og Karmøy kommune slik at over 300 bøker blir delt ut til skolene i Karmøy. Boka har stor skrift og mange fotografier og illustrasjoner. Språket er modernisert, men innholdet bevart. Utsalgspris for boka er 150 kr. Den kan bestilles via e-post til Nord-Karmøy historielag post.nkh@gmail.com.

Damer fra venstre: Olaug Vikingstad, Nina Fosen, Astrid Ytreland, Thorhild Widvey, Ellinor Hauge, Anne Beth Høyvik, Toril Velde Sande, Mette Velure, Svanhild Munthe, Anne Jorun Hollekim, Hanna Sofie Vermundsen Susort, sokneprest May Ingunn Vrålstad. Menn fra venstre: Jan Inge Våge, Atle Storesund, Kjell Bekkstrøm, Harald Arnøy, Kåre Nordbø, Arve Stange, Alf Kristian Andreassen.

Kalenderen - kirke og bedehus

Det kan komme endringer, sjekk avisa og facebook.

DATO	TID	STED	BESKRIVELSE	TAKKOFFER TIL
05.12.	11:00	Torvastad	Gudstjeneste Babysang	Amathea
12.12.	11:00	Torvastad	Gudstjeneste Syv lesninger	Normisjon
24.12.	14:30	Torvastad	Familiegudstjeneste	Kirkens Nødhjelp
24.12.	16:00	Torvastad	Familiegudstjeneste	Kirkens Nødhjelp
25.12.	11:00	Torvastad	Høytidsgudstjeneste	Sjømannskirken - Norsk i utlandet
26.12.	17:30	Feøy bedehus	Gudstjeneste (Kveitevik 17.00, retur 19.45)	Kirkens Nødhjelp
01.01.	11:00	Torvastad	Gudstjeneste	NMS - Estland
09.01.	11:00	Torvastad	Gudstjeneste Søndagsskole	Det norske Misjonsselskap
09.01.	19:00	Håland	Møte v/NLM	
16.01.	11:00	Torvastad	Sanggudstjeneste Scala jubileum.	Takkoffer til Scala
16.01.	19:00	Håland	Møte v/NMS	
23.01.	11:00	Torvastad	Gudstjeneste Speidergudstjeneste	Torvastad KFUK KFUM speidere
23.01.	19:00	Håland	Møte v/DISM	
30.01.	11:00	Torvastad	Gudstjeneste Søndagsskole	Torvastad Menighet
30.01.	19:00	Håland	Møte v/Normisjon	
06.02.	11:00	Torvastad	Gudstjeneste	Torvastad KFUK KFUM
06.02.	19:00	Hauge/Håland	Årsmøter	
13.02.	11:00	Torvastad	Gudstjeneste Utdeling av bibel	Det norske bibelselskap
20.02.	11:00	Torvastad	Gudstjeneste Søndagsskole	Norsk Luthersk Misjonssamband
20.02.	19:00	Hauge	Møte v/Lys Over Land	
27.02.	11:00	Torvastad	Gudstjeneste Felles med Norheim.	Trosopplæringsarbeidet - Torvastad menighet
27.02.	19:00	Hauge	Møte v/NLM	

Tegnet av Angela Berg Haaland

DØPTE:

Sina Berg Johansen 24.10.2021

Philip Eriksen Espedal 10.10.2021

Ingvild Salhus Øvrebø 03.10.2021

Andrea Hallaråker Stensland 26.09.2021

Siri Hallaråker Stensland 26.09.2021

Olav Kvalevaag Stange 19.09.2021

Knut Veia-Hausken 19.09.2021

Emrik Matheo Strand-Måge 19.09.2021

Steven Fred Nygård 18.09.2021

Rigmor Olsen 18.09.2021

GRAVLAGTE:

Hortense Marie Støle 27.08.2021

Hans Christian Clausen 27.08.2021

Thomas Helge Dragøy 28.09.2021

Ruth Schütz 15.10.2021

Marta Storesund 26.10.2021

Ingrid Viken 26.10.2021

Einar Blikra 29.10.2021

Liv Jørgensen 05.11.2021

Til underretning

De av meg utsendte og signerte julekort, poststemplet 1955 og pålydende «Velsignet god jul» gjelder fortsatt inntil nærmere kunngjøring herom foreligger.

Ollvar O. Kleppvold, meleribestyrer.

(av Kjell Aukrust)

et skjedde i de dager at det gikk ut befaling
fra keiser Augustus om at hele verden
skulle innskrives i manntall. Denne første
innskrivningen ble holdt mens Kvirinius var
landshøvding i Syria. Og alle dro av sted
for å la seg innskrive, hver til sin by. Josef

- ❖ dro da fra byen Nasaret i Galilea opp til Judea, til Davids
- ❖ by Betlehem, siden han var av Davids hus og ætt, for å la
- ❖ seg innskrive sammen med Maria, som var luvet bort til
- ❖ ham, og som ventet barn. Og mens de var der, kom tiden
- ❖ da hun skulle føde, og hun fødte sin sønn, den førstefødte.
- ❖ Hun svøpte ham og la ham i en krybbe, for det var ikke
- ❖ husrom for dem.
- ❖ Det var noen gjeter der i nærheten som var ute på
- ❖ marken og holdt nattevakt over flokken sin. Med ett sto
- ❖ en Herrens engel foran dem, og Herrens herlighet lystet
- ❖ om dem. De ble overveldet av reosel. Men engelen sa til
- ❖ dem: «Frykt ikke! Se, jeg forkynner dere en stor glede, en
- ❖ glede for hele folket: I dag er det født dere en frelser i
- ❖ Davids by; han er Messias, Herren. Og dette skal dere ha
- ❖ til tegn: Dere skal finne et barn som er svøpt og ligger i
- ❖ en krybbe.» Med ett var engelen omgitt av en himmelsk
- ❖ hærskare, som lovpriste Gud og sang:

❖ Ære være Gud
i det høyeste,
og **fred** på jorden
blant mennesker
Gud har glede i! ❖